Presentatie

Meicirculaire 2022

t.b.v. bijpraatavond d.d. 23 juni 2022

Lida Eikelenboom
Monique Dane

gemeente Houten

INHOUD PRESENTATIE

- Uitleg gemeentefonds
- Uitkomsten meicirculaire 2022
- Herverdeeleffect m.i.v. 2023
- Meerjarenperspectief 2022-2026
- Overig

gemeente Houten

GEMEENTEFONDS (GF) - ALGEMEEN

- GF is belangrijkste inkomstenbron gemeente

- GF bestaat uit:
  - algemene uitkering (AU): maatstaven x gewichten, geen bestedingsverplichting.
  - decentralisatie- en integratie uitkeringen (DU en IU): tijdelijk karakter, andere verdeling dan AU
  - taakmutaties

- Ontwikkeling Gemeentefonds volgt ontwikkeling accresrelevante uitgaven (ARU) van het Rijk.

- Uitgangspunt (normeringssystematiek): “trap op, trap af”. Jaarlijkse toe- of afname is accres.

- Verdeling bekend gemaakt via circulaires:
  - Meicirculaire (o.b.v. Voorjaarsnota Rijk)
  - Septembercirculaire (o.b.v. Miljoenennota Rijk)
  - Decembercirculaire (o.b.v. Najaarsnota Rijk)

gemeente Houten

JAARCIJFERS 2021 IN EEN OOGOPSLAG
In dit overzicht ziet u in een oogopslag hoeveel geld de gemeente in 2021 ontving en waar zij het aan besteedde. Bij Highlights leest u een aantal besluiten of gebeurtenissen in 2021 die burgemeester en wethouders graag nog een keer in herinnering roepen.
INKOMSTEN
Waar kwam het geld vandaan?
78,5 MILJOEN
HET RIJK
Het grootste gedeelte krijgen we van het Rijk
24,6 MILJOEN
LOKALE HEFFINGEN
• Onroerende zaakbelasting
• Afvalstoffenheffing € 5.715.000
• Rioolheffing € 3.129.000
• Leges algemeen € 2.300.000
• Hondenbelasting € 176.000
• Lijkbezorgingsrechten € 176.000
• Toeristenbelasting € 206.000
41,6 MILJOEN
ANDERE INKOMSTENBRONNEN
waaronder sparegelden van verhuur, rente, gebiedsinrichting en ontwikkelingsreserves
144,3 MILJOEN
TOTALE INKOMSTEN
UITGAVEN
Waar ging het geld naartoe?
SAMEN LEVEN
62,6 MILJOEN
DUURZAME LEEFOMGEVING
40,1 MILJOEN
GOEDE BEREIKBAARHEID
6,4 MILJOEN
VEILIGE LEEFOMGEVING
4,0 MILJOEN
BETROKKEN BIJ DE SAMENLEVING
28,1 MILJOEN
TOTALE UITGAVEN
141,2 MILJOEN
HIGHLIGHTS
Houten
't Goy
Tull en 't Waal
Schalkwijk
Aantal inwoners op 31 december 2021 naar leeftijdscategorie
De uitgebreide jaarrekken 2021 vindt u op www.houten.nl/jaarrekken
gemeente Houten

Effect meicirculaire op begrotingssaldo

bedragen x € 1.000

Nr	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
1	Ontwikkeling accres (incl. uitname volkshuisvestingsfonds en woningbouwimpuls)	2.260	4.876	6.176	7.566	2.325
2	Opschalingskorting, schrappen oploop		847	1.135	1.423	
3	Middelen jeugd (herverdeeleffect)		-416	-837	-757	-463
4	Ruimte onder plafond BTW compensatiefonds		-68	-67	-67	-67
5	Herverdeeleffect (2023: -7,50 / 2024: -22,50 / 2025: -37,50 / 2026: -52,50 per inwoner)		-380	-1.145	-1.916	-2.696
6	Overige ontwikkelingen	377	-231	-739	-601	50
	Totaal effect meicirculaire 2022 op begrotingssaldo	2.637	4.628	4.523	5.648	-851

gemeente Houten

1. Ontwikkeling accres

				bedragen x € 1.000		
Nr	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
1	Ontwikkeling accres (incl. uitname volkshuisvestingsfonds en woningbouwimpuls)	2.260	4.876	6.176	7.566	2.325

- Normeringssystematiek ‘Trap-op-trap-af’, Rijksuitgaven - Algemene uitkering
- Hogere rijksuitgaven (vennootschapsbelasting, koppeling AOW aan stapsgewijze verhoging wettelijk minimumloon, inkomensbelasting Box 3, defensie en hogere loon/prijsindexatie)
- 2022 t/m 2025 bestaande normeringssystematiek
- Vanaf 2026: 1 miljard bovenop stand Miljoenennota 2022
- Risico’s:
  - mutaties in accres bij volgende circulaires (positief en negatief) -> beeld kan in septembercirculaire weer heel anders zijn
  - mogelijke onderuitputting Rijk (trap af)

gemeente Houten

2. Opschalingskorting

				bedragen x € 1.000		
Nr	**Omschrijving**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
2	Opschalingskorting, schrappen oploop		847	1.135	1.423	

- Besluit uit 2012: opschaling van gemeenten waardoor besparingen a.g.v. schaalvoordelen, vermindering van toezicht, vereenvoudiging van regelgeving en minder dubbeling van taken.
- Uitname uit gemeentefonds die in 10 jaar oploopt naar 975 miljoen (landelijk) in 2026.
- In meicirculaire is oploop opschalingskorting voor 2023-2025 geschrapt.
- Vanaf 2026 weer volledige korting -> al verwerkt in begroting
- Risico (positief): opnieuw bevriezen oploop vanaf 2026

gemeente Houten

3. Jeugdzorg

				bedragen x € 1.000		
	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
a	Middelen jeugd		2.524			
b	In begroting 2022 opgenomen stelpost t.b.v. jeugd		-2.940	-2.757	-2.536	-1.730
c	Nieuwe stelpost jeugd o.b.v. 75%			1.919	1.779	1.267
3	Middelen jeugd (herverdeeleffect)		-416	-837	-757	-463

- In 2023 landelijk 1,454 miljard toegekend (incl. besparing van 374 miljoen), Houten: 2,5 miljoen.
- A.g.v. nieuwe verdeling GF in 2023 minder toegekend dan voorzien, nadelig herverdeeleffect.
- Verder met hervormingsagenda: set van maatregelen en financieel kader (structureel houdbaarder jeugdstelsel).
- Bij hervormingsagenda besluit over extra middelen voor 2024 e.v., waarbij advies CvW uitgangspunt.
- Voor 2024 e.v. eigen raming opgenomen (risico).

Extra besparing in Regeerakkoord (100 miljoen in 2024, oplopend naar 500 miljoen in 2025):

- Rijksverantwoordelijkheid, aanvullend op Hervormingsagenda.
- Uitgangspunt is dat gemeenten minder middelen nodig hebben of waarbij alternatieve inkomsten gegenereerd worden d.m.v. eigen bijdrage.
- Rijk draagt het budgettaire risico indien maatregelen geen of niet tijdig doorgang vinden.

gemeente Houten

5. Plafond BTW compensatiefonds

bedragen x € 1.000

	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
a	Afrekening 2021	269				
b	Afrekening 2021 ten gunste van beklemde algemene reserve	-269				
c	Stelpost in meicirculaire 2021 (o.b.v. afrekening 2020)		-428	-427	-425	-424
d	Stelpost in meicirculaire 2022 (o.b.v. gemiddelde afrekeningen afgelopen jaren)		360	360	358	357
4	Ruimte onder plafond BTW compensatiefonds		-68	-67	-67	-67

Afrekening 2021:

- Gemeenten declareren BTW bij BTW compensatiefonds -> landelijk limiet (= plafond)
- Ruimte onder plafond van voorgaande jaar afgerekend in huidig jaar
- Afrekening 2021 -> landelijk 335 mln onder plafond (Houten: 269k)
- A.g.v. stelselwijziging 2019 nadelig effect in 2020-2022 (via algemene reserve)
- In perspectiefnota 2020: toekomstige positieve afrekeningen naar algemene reserve

Meerjarenraming:

- Advies in circulaire over ruimte onder plafond: maximaal afrekening voorgaande jaar
- Houten: o.b.v. gemiddelde afrekeningen laatste jaren (stelselwijziging)

gemeente Houten

5. Herverdeeleffect

bedragen x € 1.000

Nr	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
5	Herverdeeleffect (2023: -7,50 / 2024: -22,50 / 2025: -37,50 / 2026: -52,50 per inwoner)		-380	-1.145	-1.916	-2.696

- Aanleiding: werkelijke kosten gemeenten sluiten niet meer aan bij ontvangen middelen uit gemeentefonds.
- Nieuwe verdeling: verschuivingen in clusters en aantal maatstaven fors verminderd en enkele nieuwe erbij gekomen en verandering in gewicht.
- Begroting 2022: in risicoparagraaf genoemd.
- Houten o.b.v. BZK berekening nadeelgemeente. Nadelig effect € 103 per inwoner (actualisatie naar 2022).
- Invoering per 1 januari 2023 en ingroeipad van 3 jaar (nadeel- en voordeelgemeenten).
- Effect voor meerjarenperspectief per saldo voor Houten conform het ingroeipad voor 2023-2025. Voor 2026 vanuit voorzichtigheidsprincipe ingroeipad verlengd tot nadelig € 52,50 per inwoner.
- Risico's (negatief/positief): onzekerheden m.b.t herverdeeleffect, ingroeipad, suppletie-uitkering n.a.v. evaluatie nieuwe verdeling ("Onderzoeksagenda").
- VNG nog in gesprek met kabinet (resolutie VNG-congres, ravijnjaar 2026, koek moet groter)

gemeente Houten

Prognose financieel meerjarenperspectief 2022-2026

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Stand meerjarenbegroting 2023-2026 *(op basis van besluitvormende raad t/m 14 juni 2022)*	1.662	-19	-132	-43	-911
Voorgenomen college-/raadsbesluiten	-49	104	104	-45	-45
Algemene uitkering *(meicirculaire 2022)*	2.637	4.628	4.523	5.648	-851
Verwachte toename energiekosten		-750	-750	-750	-750
Prognose financieel meerjarenperspectief 2023-2026*	4.250	3.963	3.745	4.809	-2.557

**) Het financieel meerjarenperspectief is het kader waarbinnen de begroting 2023-2026 en het collegeprogramma 2022-2026 uitgewerkt wordt.*

- Richtlijn provincie: structureel sluitende meerjarenbegroting, zo niet dan óf 1e jaar (2023) óf laatste jaar (2026) sluitend.
- Ravijnjaar 2026 a.g.v. onzekerheden na regeerperiode huidige Kabinet Rutte IV:
  - forse daling accres
  - vervallen van voordeel van de opschalingskorting
  - nadelig herverdeeleffect per inwoner
- Financieel kader in raad van 5 juli (geen perspectiefnota)
- Uitgangspunt voor uitwerken van de begroting 2023-2026 en het collegeprogramma 2022-2026.

gemeente Houten

Overig:

- **Omgevingswet**: landelijk 150 miljoen beschikbaar voor transitiekosten die gemeenten hebben gemaakt in aanloop naar invoering van Omgevingswet. Verwerking in septembercirculaire 2022. Indicatie voor Houten: 385k (2022)
- **Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb)**: t.b.v. noodzakelijke voorbereidingen van de Wkb (landelijk 25 miljoen). Verwerking in septembercirculaire 2022. Indicatie voor Houten: 63k (2022) / 26k (2023-2026).

gemeente Houten